INEKE HURKMANS

Ga op je handen zitten

Colofon

Auteur	Ineke Hurkmans
Grafisch ontwerp	Kat Sommen
Copyright	©2026 Ineke Hurkmans

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Druk	November 2026 / eerste druk Brave New Books
Foto achterflap	Charlotte Grips Fotografie

Een radicale visie op leiderschap, invloed en terughoudendheid

Geen methode.

Geen stappenplan.

Een spiegel.

Voor Jeroen, die het *is*.

Voorwoord

Dit is geen boek dat uitlegt hoe het moet.
Dit boek is ontstaan uit twijfel.
Uit momenten waarop ik merkte dat mijn scherpte anderen hielp, maar soms ook kleiner hield.
Uit trajecten die slaagden. En uit een tweedaags fiasco waarvan ik dacht: hier heb ik mezelf iets te bewijzen gehad.

Vijfentwintig jaar werk ik met leiders, teams en organisaties. Ik heb patronen zien vastlopen, macht zien verschuiven, stilte zien verharden tot afstand. En ik heb gezien hoe snel we geneigd zijn om in te grijpen wanneer het schuurt.

We organiseren sessies.
We versnellen gesprekken.
We brengen energie.
En vaak werkt dat.

Maar ergens onderweg begon ik mezelf een andere vraag te stellen.
Niet: hoe maak ik meer verschil?

Maar: wie wordt hier groter?

Dat bleek een ongemakkelijke vraag.
Want zodra je ziet dat jouw interventie iets oplost én iets wegneemt, verlies je je onschuld.

Zodra je beseft dat jouw ervaring, reputatie en taal gewicht hebben in een ruimte, kun je niet meer doen alsof je neutraal bent.

Op je handen zitten is geen methode.
Het is een houding. Een voortdurende oefening in onderscheidingsvermogen.

Wanneer spreek ik?
Wanneer zwijg ik?
Wanneer bescherm ik?
Wanneer laat ik vallen?

Ik noem dit een boek over terughoudendheid. Maar niet het soort terughoudendheid dat je in zelfhulpboeken tegenkomt.

Niet de stille, beheerste, vriendelijke variant. Maar de actieve, alerte, soms ongemakkelijke variant.

De terughoudendheid die je doet zweten omdat je weet wat je zou kunnen zeggen — en het toch laat.

Dit boek is geen handleiding.
Het is een spiegel.
Soms zacht, soms scherp.
Soms herkenbaar.
Soms confronterend.

Ik heb mijn eigen verhalen erin verwerkt, niet omdat ze uitzonderlijk zijn, maar omdat ze laten zien hoe makkelijk we onszelf groter kunnen maken onder het mom van betrokkenheid.

Als je dit leest als professional, leider, ouder of adviseur, dan hoop ik niet dat je denkt: interessant. Ik hoop dat je jezelf tegenkomt.

Niet om kleiner te worden.
Maar om preciezer te worden.

Inhoud

DEEL I
De onschuld bestaat niet 21

In de praktijk 32
De blik naar jou 32
Wanneer je wél spreekt 40
Buiten de organisatie 41

Terug naar het begin 44
Wie ben jij in een ruimte? 45
De overtuiging die het hardste werkt 48
Wat een leider gelooft over mensen 51
De leider die zichzelf tegenkwam 54
De overtuigingen die je meedraagt 57

CONTEMPLATIE DEEL I 59

Tussenspiegel
Het lichaam als kompas 61

DEEL II
De verslaving aan het verschil maken 71

In de praktijk **90**

Het team dat naar mij keek *90*

De interventie waarvan ik wist dat ze niet nodig was *92*

De coach die gecoacht werd *94*

Terug naar het patroon *96*

De afstandsbediening die we allemaal hebben **98**

Waarom het zo verleidelijk is **100**

Drie manieren waarop we sturen zonder het te weten **102**

Wat er wordt gevraagd **107**

In de praktijk **110**

Wanneer je de afstandsbediening neerlegt *110*

CONTEMPLATIE DEEL II 115

DEEL III
Snelheid als schijnbeweging **119**

In de praktijk **134**
Wanneer trager ook trager is voor jezelf *134*

Terug naar het patroon **136**
Eigenaarschap scheppen zonder te sturen **137**
Wat ruimte schept **139**
Het verschil tussen het kader houden en het overnemen **141**

In de praktijk **144**
Het team dat het zelf moest ontdekken *144*

De drie bewegingen van eigenaarschap scheppen **148**
Wat dit vraagt van jou **151**

CONTEMPLATIE DEEL III 153

DEEL IV
Blijven zitten terwijl alles in je wil bewegen **155**

In de praktijk **170**
Wanneer ik het niet volhield *170*
Thuis op de bank *172*

Terug naar het patroon **174**
Veiligheid als voorwaarde **175**
Wat veiligheid niet is **177**
Hoe veiligheid verdwijnt **179**
Hoe veiligheid blijft **181**

In de praktijk **184**
De organisatie die te snel veilig werd *184*
Jouw rol in het veiligheidsveld *186*

CONTEMPLATIE DEEL IV 189

DEEL V

Wie wordt hier groter? **191**

Energie liegt niet **200**

Wat ik wél doe **204**

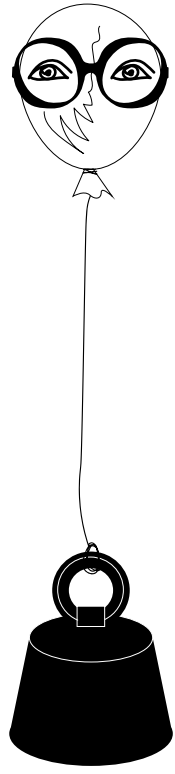
Waarvoor je mij belt **209**

Slot — De laatste spiegel **215**

Over de auteur 223

DEEL I

De onschuld bestaat niet

De onschuld bestaat niet

Er is een misverstand dat ik jarenlang met overtuiging heb geleefd. Het misverstand dat ruimte geven vooral een kwaliteit is. Dat het iets is waar je beter in wordt naarmate je ervaring groeit. Dat hoe minder je spreekt, hoe meer je vertrouwt. Dat terughoudendheid vanzelf volwassenheid betekent.

Ik kreeg daar bevestiging op.
Mensen zeiden dat ze zich veilig voelden bij mij. Dat ze zich gezien voelden. Dat mijn aanwezigheid rust bracht in een ruimte waar het eerder gespannen was. Het werd mijn handelsmerk. En eerlijk gezegd gaf het me ook een gevoel van betekenis.
Ik maakte verschil door niet meteen verschil te maken.

Vijfentwintig jaar ondernemerschap heeft me veel geleerd over invloed.